

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Stowarzyszenia Muzeum Żydów Białegostoku

za okres od 01.01.2023 do 31.12.2023

Stowarzyszenie Muzeum Żydów Białegostoku działa od 18 grudnia 2018 roku jako stowarzyszenie zwykłe. W dniu 2 kwietnia 2020 r. zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego i od tej pory działa jako stowarzyszenie rejestrowe. W dniu 19 października 2023 r. uzyskało status Organizacji Pożytku Publicznego.

1. Dane rejestrowe

Nazwa: Stowarzyszenie Muzeum Żydów Białegostoku

KRS: 0000836749

REGON: 382226403

NIP: 9662127052

Rejestrowy adres siedziby: 15-440 Białystok, Icchoka Malmeda 6 (od 19 października 2023 r.)

2. Władze stowarzyszenia

W okresie 1 stycznia – 10 sierpnia 2023 r. Zarząd stowarzyszenia działał w następującym składzie:

- Prezes Zarządu – Andrzej Rusewicz
- Członek Zarządu – Tomasz Wiśniewski
- Członek Zarządu – Mirosław Reczko

W okresie 1 stycznia – 10 sierpnia 2023 r. Komisja Rewizyjna działała w następującym składzie:

- Mirosław Muraszkowski
- Daniel Paczkowski

W okresie 11 sierpnia do 31 grudnia 2023 r. Zarząd stowarzyszenia działał w następującym składzie:

- Prezes Zarządu – Tomasz Wiśniewski
- Wiceprezes Zarządu – Jan Oniszczyk
- Skarbnik – Aleksander Sosna
- Członek Zarządu – Jakub Bobrowski
- Członek Zarządu – Karol Głębocki

W okresie 11 sierpnia do 31 grudnia 2023 r. Komisja Rewizyjna działała w następującym składzie:

- Daniel Paczkowski
- Jan Siedlecki
- Mirosław Reczko

3. Informacje ogólne

Siedzibą Stowarzyszenia jest Białystok, a terenem jego działania jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Stowarzyszenie Muzeum Żydów Białegostoku w 2023 roku liczyło 26 członków. Stowarzyszenie nie posiadało własnego biura.

4. Określenie celów statutowych stowarzyszenia

Do celów stowarzyszenia należą:

- budowanie dobrych relacji pomiędzy Polakami i Żydami, podejmowanie działań na rzecz wzajemnego zrozumienia i szacunku;
- utworzenie Miejsca, które stanie się żywą platformą dialogu społecznego mającą na celu twórcze pielęgnowanie pamięci o spuściźnie Żydów Białegostoku i regionu;
- stworzenie i prowadzenie Muzeum Żydów Białegostoku;
- ochrona dziedzictwa kulturowego i historii Żydów zamieszkujących przez wieki teren dzisiejszej Białostocczyzny oraz całego kraju;
- popularyzacja kultury i tradycji żydowskich;
- kształtowanie postaw tolerancji, solidarności międzypokoleniowej oraz zrównoważonego rozwoju;
- inicjowanie powstania centrum wielokulturowości poprzez różnego rodzaju aktywności artystyczne, takie jak film, teatr, muzyka, literatura, plastyka, fotografia i inne;
- odnajdywanie, ocalanie od zapomnienia i zniszczenia oraz opieka merytoryczna nad obiektami wspólnej historii różnych kultur i narodowości;
- podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- działalność na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działania wspomagające rozwój demokracji;

- działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- promocja i organizacja wolontariatu;
- promocja Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- rewitalizacja.

5. Określenie form realizacji celów statutowych stowarzyszenia

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez prowadzenie odpłatnej i nieodpłatnej działalności statutowej.

Do nieodpłatnej działalności statutowej zalicza się:

- organizowanie spotkań Polaków i Żydów mających na celu budowanie wzajemnych więzi;
- wypowiedanie się w sprawach publicznych związanych z celami Stowarzyszenia;
- utrzymanie i rozwijanie portalu internetowego;
- fundowanie stypendiów;
- zbieranie i udostępnianie zdjęć, dokumentów, pamiątek, dzieł sztuki oraz wszystkich przedmiotów związanych z życiem i działalnością Żydów;
- zbieranie i udostępnianie materiałów cyfrowych na portalu internetowym;
- organizowanie i popularyzowanie przedsięwzięć i projektów, edukacyjnych, kulturalnych, naukowych i społecznych;
- współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz władzami państwowymi i samorządowymi oraz instytucjami samorządowymi w Polsce i za granicą;
- inicjowanie i prowadzenie programów badawczych.

Do odpłatnej działalności statutowej zalicza się:

- wynajmowanie sal i przestrzeni, którymi dysponuje Stowarzyszenie;
- organizowanie warsztatów i spacerów edukacyjnych;
- prowadzenie działalności wydawniczej i filmowej;
- produkcja programów radiowych i telewizyjnych.

6. Działania Stowarzyszenia Muzeum Żydów Białegostoku podjęte w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym Stowarzyszenie i jego członkowie podejmowali następujące działania zgodnie z celami i formami realizacji celów statutowych stowarzyszenia:

- 5 lutego 2023 r. - Akcja lutowa w białostockim getcie - Symboliczny przemarsz oraz wydarzenia towarzyszące upamiętniające ofiary lutowych akcji w getcie białostockim; udział członków stowarzyszenia.
- 15 marca 2023 r. - Pochówek żydowski w pamięci chrześcijan - Wykład dr Tomasza Wiśniewskiego o żydowskich obyczajach pochówkowych w MGOK Dąbrowa Białostocka; współorganizacja wydarzenia.
- 16 kwietnia 2023 r. - W ogrodzie życia - Wydarzenie w Centrum Trzech Kultur w Suchowoli skupiające się na motywie roślinnym w kulturze ludowej i religii; udział członków stowarzyszenia.
- 12 maja 2023 r. - Otwarcie Miejsca przy ul. Modlińskiej - Otwarcie najmniejszego muzeum żydowskiego na świecie w Białymstoku; seria wykładów i otwarcie wystawy stałej.
- 17 maja 2023 r. – Otwarcie szuflady Bena Midlera – Start projektu przywołującego pamięć o białostockich Żydach; organizacja wydarzenia.
- 18 maja 2023 r. - Wizyta Temple Beth Sholom Group - Wizyta grupy z Temple Beth Sholom Group w Miejscu.
- 19 maja 2023 r. - Wspomnienie Michała Flikiera - Wspomnienie o Michale Flikierze opowiedziane przez prof. Adama Dobrońskiego w Miejscu.
- 26 maja 2023 r. - Premiera Księgi Pamięci Jedwabne - Premiera publikacji w Miejscu; organizacja wydarzenia.
- 26 maja 2023 r. - Ewa Wroczyńska o żydowskich księgach pamięci - Spotkanie z Ewą Wroczyńską w Miejscu; organizacja wydarzenia.
- 30 maja 2023 r. - Akcja Dbamy=Pamiętamy Sokółka - Sprzątanie cmentarza żydowskiego w Sokółce, prelekcja Ewy Krychniak, występ grupy teatralnej; udział członków stowarzyszenia.
- 6 czerwca 2023 r. - Akcja Dbamy=Pamiętamy Dąbrowa Białostocka - Sprzątanie cmentarza żydowskiego w Dąbrowie Białostockiej, prelekcja Doroty Budzińskiej; udział członków stowarzyszenia.
- 17-20 czerwca 2023 r. - XVI Festiwal Kultury Żydowskiej Zachor - Kolor i Dźwięk - udział członków stowarzyszenia.
- 23 czerwca 2023 r. – Prezentacja Księgi pamięci Żydów augustowskich - Krzysztof Zięcina, organizacja wydarzenia.
- 27 czerwca 2023 r. - Rocznica spalenia Wielkiej Synagogi - Udział członków stowarzyszenia.

- 27 czerwca 2023 r. – wykład w Miejscu poprowadzony przez Daniela Paczkowskiego o Aronie Zabłudowskim - szachowym mistrzu Białegostoku – organizacja wydarzenia.
- 12 lipca 2023 r. - Rocznicą śmierci Jakuba Szapiro - Uczczenie pamięci białostockiego esperantysty przy jego przedwojennym domu; udział członków stowarzyszenia.
- 12 lipca 2023 r. - Spotkanie na żywo z białostockimi Żydami - Spotkanie online z Żydami urodzonymi i mieszkającymi w Białymstoku po 1945 roku, zorganizowane w Miejscu; organizacja wydarzenia.
- 20 lipca 2023 r. - O Pui Frejdzie Rakowskiej - Wydarzenie w Miejscu poświęcone Pui Frejdzie Rakowskiej, przygotowane i poprowadzone przez Dorrę Ostrożańską; współorganizacja wydarzenia.
- 26 lipca 2023 r. - Bramy do białostockiego getta upamiętnione - Odsłonięcie pamiątkowych tablic w Miejskach dawnych bram getta; udział członków stowarzyszenia.
- 1-15 sierpnia 2023 r. – praca członków stowarzyszenia wspólnie z Białostok Cemetery Restoration Fund przy pracach odkrywkowych w Parku Centralnym przy Operze w celu szukania macew oraz przy porządkowaniu żydowskiego cmentarza na Bagnówce
- 16 sierpnia 2023 r. - Ostatni oddech - Last Breath... - Otwarcie wystawy upamiętniającej wybuch powstania w getcie białostockim; organizacja wydarzenia.
- 12 sierpnia 2023 r. - Szabat w Miejscu - Spotkanie o tradycji Szabatu, poprowadzone przez Ewę Wroczyńską i Amy Degen; organizacja wydarzenia.
- 14 sierpnia 2023 r. - O cmentarzach żydowskich w Miejscu - Spotkanie poświęcone renowacji żydowskich cmentarzy w Województwie Podlaskim; organizacja wydarzenia.
- 15 sierpnia 2023 r. - Białostoccy Żydzi w Miejscu – Spotkania z Michaeliem Nevinsem i Beatą Ruben, prezentacja książek i filmów; organizacja wydarzenia.
- 16 sierpnia 2023 r. - 80 rocznica białostockiego powstania - Seria wydarzeń w Miejscu z okazji rocznicy powstania w getcie białostockim: Bartek Samarski - życie w białostockim getcie na podstawie materiałów Archiwum Państwowego w Białymstoku; Dr Helena Datner wspomnienia o ojcu Szymanie Datnerze, nauczycielu Gimnazjum Hebrajskiego, esperantyście, partyzancie wybitnym historyku; dr Tomasz Butkiewicz - otwarcie wystawy „Ostatni oddech” poświęconej 80 rocznicy wybuchu powstania w getcie białostockim; organizacja wydarzenia
- 17 sierpnia 2023 r. - Rodzina Samuela Pisara w Miejscu - wizyta rodziny Samuela Pisara w Miejscu, zapoznanie się z eksponatami; organizacja wydarzenia.

- 18 sierpnia 2023 r. - Spotkanie z ostatnim Białystokerem - spotkanie z Martą Sawicką-Danielak i Benem Midlerem, autorem książki „Ostatni Białystoker”; organizacja wydarzenia.
- 28 września 2023 r. – obszerny artykuł w amerykańskim Jewish Standard na temat działalności członków Stowarzyszenia Muzeum Żydów Białegostoku
- 12 października 2023 r. – ponowne otwarcie Miejsca – przy ul. Malmeda 6; spotkanie z p. Ewą Wroczyńską (wieloletnią dyrektorką Muzeum w Tykocinie) oraz występ Tykociński Teatru Amatorskiego z przedstawieniem „Etrogi dla Białegostoku, czyli opowieść o święcie Sukot w dawnym Tykocinie...”.
- wrzesień – grudzień 2023 – lekcje muzealne dla młodzieży szkolnej w Miejscu
- 19 października 2023 r. - wizyta studyjna studentów z Białegostoku w Miejscu
- 25 października 2023 r. – wizyta studyjna 46 nauczycieli i uczniów z Malmo (Szwecja) w Miejscu
- październik – grudzień 2023 - Kurs Jidysz prowadzony w Miejscu przez Juliusa Yeyela Norwilla z Kowna
- 6 grudnia 2023 r. – otwarcie wystawy zdjęć śp. Antoniego Oleksickiego - wieloletniego wojewódzkiego konserwatora zabytków z udziałem prof. Adama Dobrońskiego, ks dr Adama Szota, dr Mirosława Reczko, oraz gości z Warszawy w tym Ewy Nekandy-Trepki (Organizator Biura Stołecznego Konserwatora Zabytków Urzędu m.st. Warszawy, w którym w latach 2001–2012 pełniła funkcję stołecznej konserwator zabytków)
- 13 grudnia 2023 r. – spotkanie z laureatami Nagrody POLIN: Małgorzatą Frąckiewicz, Mariuszem Sokołowskim
- 14 grudnia 2023 r. – Występ Teatru Amatorskiego z Tykocina związany ze świętem Chanuka. Wykład objaśniający znaczenia święta Chanuka autorstwa Ewy Wroczyńskiej.
- 15 grudnia 2023 r. – odwiedziny grupy esperantystów z okazji 164 rocznicy urodzin Ludwika Zamenhofa